Елі ырысты, жері күрішті – Сырдария

Тіршілік тынысы

Сырдария аудандық қоғамдық-саяси газет

№44 (9467) 13 маусым, сенбі, 2026 жыл

Басылым 1939 жылдың 26 наурызынан шығады

tirshilik-tynysy.kz ақпараттық агенттігі

САРАПТАМА

БАЛА ТӘРБИЕСІ ҚОҒАМ ӨМІРІНЕН ТЫСҚАРЫ ҚАЛМАЙДЫ

Елімізде 17 жасқа дейінгі 6,9 миллион бала тұрады. Бұл республика халқының жалпы санының 33,6 пайызын құрайды. Айта кетейік, республика аумағындағы барлық мектепте 3,9 миллионға жуық оқушы білім алуда. Ал балабақшада 1 миллионнан астам бала бар. Колледжде 556 мың жасөспірім білімін жетілдіруде. Жекелеген сандарды тегіннен-тегін сөйлетіп отырған жоқпыз. Қазіргі уақытта бала тәрбиесіне қатысты мәселе жиі көтеріліп келеді. Елімізде құқықбұзушылыққа жол беретін жастар қатары көбейіп, кейбір ата-ана дәрменсіз күй кешіп отыр. Отбасындағы тәрбиенің өзектілігіне бей-жай қарамай, оның салдарын саралауға кезек берейік.

Қамысты бос ұстасаң...

Таразының екі басында тұрған қос тараптың маңызды рөлін айқындап алған дұрыс. Яғни сотқар бала мен құқығы тапталып, зәбір көрген жәбірленушіге қатысты қоғам өмірінде кездесетін бірнеше қарама-қайшы фактор бар. Біздің айтпағымыз – кей жағдайда бір баланың сотқарлығы, тәртіп бұзуы немесе әдейі жасаған әрекеті екінші баланың құқығының тапталуына, оның жәбір көруіне себеп болады. Сондықтан сотқар бала мен жәбірленуші арасындағы байланысты түсіну – құқықтық тәрбиенің маңызды бөлігі.

Сотқар жеткіншек – қоғамдық тәртіпті жиі бұзатын, өзгелердің құқығы мен мүддесін ескере бермейтін бала. Мұндай балалар қатарластарын мазақтауы, қорқытуы, ұрып-соғуы немесе олардың заттарына зиян келтіруі мүмкін. Кейде мұндай әрекеттер ойын ретінде қабылданғанымен, оның салдары өте ауыр болуы ықтимал. Ал жәбірленуші – өз құқығы бұзылған, моральдық немесе физикалық зиян шеккен жеткіншек. Ол қорқыныштқа, күйзеліске ұшырап, өзіне деген сенімін жоғалтуы мүмкін. Әсіресе мектеп ортасында орын алатын әлімжеттік пен келемеждеудің баланың психологиялық дамуына кері әсері зор.

Елімізде Бала құқықтары жөніндегі уәкіл қызмет атқарады. Бұл міндетті мемлекеттік саясат саласында тәжірибесі мол маман Динара Зәкиева жүзеге асырып келеді. Баланың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау – кез келген мемлекеттің маңызды міндетінің бірі. Қазақстанда бұл бағыттағы жұмысты жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары жөніндегі уәкіл институты құрылған. Бұл институт балалардың құқықтарын қорғауды қамтамасыз етіп қана қоймай, олардың бұзылған құқықтарын қалпына келтіруге және жан-жақты қолдау көрсетуге бағытталған.

Бала құқықтары жөніндегі уәкіл өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына, бала құқықтарын қорғауға қатысты заңнамаларға және халықаралық міндеттемелерге сәйкес жүзеге асырады. Уәкілдің басты мақсаты – әрбір баланың қауіпсіз ортада өмір сүруіне, білім алуына, денсаулығын сақтауына және толыққанды дамуына жағдай жасау. Өз қызметі барысында уәкіл мемлекеттік органдармен, қоғамдық бірлестіктермен және халықаралық ұйымдармен тығыз байланыста жұмыс істейді. Бала құқықтарын қорғау саласындағы заңнамаларды жетілдіруге, отбасы институтын нығайтуға және балалық шақты қолдау жүйесін дамытуға үлес қосады. Уәкіл қызметінің негізгі қағидаты – заңдылық, тәуелсіздік, қолжетімділік, бала мүддесінің басымдығы, объективтілік және жариялылық. Бұл қағидаттар әрбір баланың құқығының қорғалуына және олардың мәселелерінің әділ шешілуіне негіз болады.

Қазіргі қоғамда балалардың құқықтарын сақтау мен қорғау мәселесі ерекше маңызға ие. Сондықтан жекелеген ата-ана, мұғалім, мемлекеттік мекеме мен қоғамдық ұйым бала құқықтарын қорғау ісінде бірлесе әрекет етуі қажет. Өйткені әрбір баланың бақытты балалық шаққа, қауіпсіз өмірге және жарқын болашаққа құқығы бар.

Жақында Бала құқықтары жөніндегі уәкіл Динара Зәкиева әлеуметтік желіде жазба жариялап, бала – ең жоғары құндылық екенін, ал балаларға қамқорлық жасау – мемлекеттің басты басымдығы екенін атап өтті.

«Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев балаларды қорғау және қолдау мәселелеріне әрдайым ерекше көңіл бөледі. Әр баланың өмірі маңызды, оның құқықтары, әл-ауқаты мен қауіпсіздігі мемлекет қорғауында. Осы мақсатта елімізде барлық қажетті заңдар қабылданып, арнайы қызметтер құрылды және әлі де құрылып жатыр.

Әрқайсыңыз балалардың қорғаушысы бола аласыздар. Ең бастысы – өзіңізге немесе басқа балаға көмек қажет болған жағдайда бұл туралы айтуға және хабарлауға қорықпаңыздар. Балаларды қорғау саласындағы ең маңызды оқиғалардың бірі – 2024 жылдан бері жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде әр өңір әкімдігінің құрылымында Балалардың құқықтарын қорғау басқармаларының құрылуы. Олардың құрылуы мен қызметтері «Бала құқықтары туралы» заңда бекітілді. Барлық қажетті рәсімдер өтіп, қаулылар қабылданды, құрылым мен штат қалыптастырылып жатыр. Бұл – балаларды қорғау саласы үшін үлкен жетістік. Бұған дейін жергілікті атқарушы органдар жүйесінде балалардың құқықтарын қорғаумен айналысатын жеке құрылым болған жоқ. Осыған байланысты біз сіздерді өңірлік Балалардың құқықтарын қорғау басқармаларымен таныстырып, пайдалы ақпаратпен бөліскіміз келеді», – деді Бала құқықтары жөніндегі уәкіл Динара Зәкиева.

Жалғасы 4-бетте

АУДАН ҚҰРАМАСЫ ҮЗДІК АТАНДЫ

Қызылорда қаласында жергілікті атқарушы органдар қызметкерлері арасында республикалық спартакиадаға облыстық іріктеу жарысы өтті. Дәстүрлі спорттық дода мемлекеттік қызметшілер арасында саламатты өмір салтын насихаттауға, бұқаралық спортты дамытуға және әріптестер арасындағы достық қарым-қатынасты нығайтуға бағытталды. Бірнеше күнге созылған бәсекеде Сырдария ауданының командасы жалпы есепте II орынға табан тіреді.

Сырдария ауданының құрамасын аудандық дене тәрбиесі, спорт және туризм бөлімінің басшысы Марат Ерташов бастап барды. Оның жетекшілігімен команда жарысқа тыңғылықты дайындалып, жоғары нәтижеге қол жеткізді. Спорттық шараның жабылу салтанатында жеңімпаздар мен жүлдегерлер арнайы марапатталды. Салтанатты рәсімге Қызылорда облысының велосипед кәсіпқой спорт клубының директоры Руслан Мұратбеков пен Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Қызылорда облысы бойынша департаментінің басшысы Ерлеген Жәрдемұлы қатысып, үздік өнер көрсеткен барлық команда мен спортшыға марапаттар табыстады.

Спартакиада аясында спорттың тоғыз түрінен тартысты жарыстар ұйымдастырылып, облыстың барлық аудан-қалаларынан келген командалар бақ сынады. Бірнеше күнге созылған бәсекеде қатысушылар өздерінің спорттық шеберліктерін көрсетіп, жеңіс жолында бар күш-жігерін салды.

Жарыс қорытындысы бойынша Сырдария ауданының құрамасы жоғары нәтижеге қол жеткізуі – аудан спортшыларының жүйелі дайындығы мен командалық бірлігінің жемісі. Спартакиаданың алғашқы күні-ақ сырдариялық спортшылар үздіктер қатарынан көрінді. Қазақ күресінен аудан командасы жоғары шеберлік танытып, командалық есепте I орынды жеңіп алды. Жекелей сында 74 келі салмақта Ишанбек Мейірхан III орын иеленсе, 82 келіде Думан Бисенов қарсыластарынан басым түсіп, чемпион атанды. Ал 90 келі салмақта Өмірзақ Ерболатов қола жүлдеге қол жеткізді. 100 келі салмақта Нұрлан Құрманалиев күміс жүлдегер атанса, 100 келіден жоғары салмақта Талғат Кішкенбаев жеңіс тұғырынан көрініп, I орынды еншіледі. Нәтижесінде, Сырдария ауданы қазақ күресінен командалық есепте көш бастады. Үстел теннисінен де аудан намысын қорғаған спортшылар жоғары нәтиже көрсетті. Команда құрамындағы Ерсұлтан Әлтаев пен Роза Бақуова шебер ойын өрнегін көрсетіп, қарсыластарын артта қалдырды. Жарыс қорытындысында қос мемлекеттік қызметші командалық есепте I орынды жеңіп алды. Шахмат жарысында да аудан спортшылары Мақсұт Қаратаев, Ержан Бейімбетов және Гүлсан Қайратқызы аудан намысын абыроймен қорғап, командалық есепте III орынды иеленді. Зияткерлік ойында жоғары дайындық пен төзімділік танытқан шахматшылардың жетістігі команда қоржынына маңызды ұпайды қосты. Жүзу спортында сырдариялықтар тағы бір мәрте өз мүмкіндіктерін дәлелдеді. Мейірхан Ишанбек, Думан Бекмағанбетов және Анар Қалдыбаевадан құралған команда тартысты жарыс нәтижесінде II орынды иеленіп, аудан мерейін үстем етті.

– Республикалық спартакиадаға облыстық іріктеу жарысында Сырдария ауданының құрамасы жоғары деңгейде өнер көрсетіп, жалпыкомандалық есепте II орынды иеленді. Бұл – спортшыларымыздың табанды дайындығы мен бірлігінің нәтижесі. Жалпы жарыс барысында аудан спортшылары ұйымшылдықтың, табандылықтың және жеңіске деген ұмтылыстың жарқын үлгісін көрсетті. Қазақ күресі, үстел теннисі, жүзу және шахмат секілді спорт түрлерінен қол жеткізілген нәтижелер аудан құрамасының дайындық деңгейінің жоғары екенін аңғартты. Осындай маңызды додада аудан намысын абыроймен қорғаған барлық спортшыға алғысымды білдіремін. Алдағы уақытта да спортшыларымыз тың жетістіктерге жетіп, аудан мерейін үстем ете береді деп сенемін. Біз бұқаралық спортты дамытуға және мемлекеттік қызметшілер арасында саламатты өмір салтын насихаттауға бағытталған жұмыстарды жүйелі түрде жалғастырамыз, – дейді аудандық дене тәрбиесі, спорт және туризм бөлімінің басшысы Марат Ерташов.

Сырдариялық мемлекеттік қызметшілердің бұл жетістігі аудан спортының даму деңгейін тағы бір мәрте дәлелдеп, республикалық спартакиада қарсаңында үлкен серпін берді. Алдағы уақытта да аудан спортшылары бұдан да биік белестерді бағындырып, өңір абыройын асқақтата береді деген сенім мол.

Балтабай ОРДАБЕКОВ

РЕДАКТОР БАҒАНЫ

Тұрақты оқырманымызға таныс, қазіргі таңда жергілікті баспасөзге жазылу науқаны қызу жүргізіліп жатыр. 2026 жылдың екінші жартыжылдығында аудан жаңалықтарымен сусындап, рухани қазынаны байытуды көздеген көпшілік аудандық газетке жазылып үлгерді. Бұл ретте, жергілікті басылымдар әр шаңырақтың төрінен орын алуға лайық екенін айта кету орынды.

ГАЗЕТКЕ ЖАЗЫЛ, ТУҒАН ӨЛКЕ ТЫНЫСЫНА ҮН ҚОС!

Бүгінде басылым қырық мыңға жуық аудан халқы мен алыс-жақын қала, облыстағы тұрақты оқырмандарына қызмет етіп отыр. Жыл бойындағы атаулы даталарға байланысты уақытша айдарлармен бірге тұрақты айдарлар аясында тұшымды мақалалар жазып, көрермен көзайымына айналған газет мамандары оқырман үдесінен шығу жолында аянбай еңбек етуде. Сондай-ақ ресми сайт пен әлеуметтік желідегі парақшалар заман талабына сай тәулік бойына оқырманға ақпарат таратып, жүйелі жұмысты үйлестіріп келеді.

Газеттің өзі бір күндік болғанымен, сөзі мың күндік. Бетте қатталып, жылнамалар жазылған иісі ерекше парақтар тарих қойнауына енеді. Ақпарат алмасудың заманауи тәсілдері көп болғанымен, газет бетіндегі шынайы ақпарат, байыпты сөз, нақты тұжырымды алмастыра алмайтыны анық.

Әдетте біз газетке жазылу науқанында алғашқы болып межені толық орындаған мекемелерді газетке шығарып, ақпараттық қолдау көрсетеміз. Сондай-ақ аудандық газетті жыл сайын тұрақты түрде қолдап, демеушілікпен еңбек ардагерлерінің мекенжайына тегін газет жазып беретін жомарт жүректі жандар бар. Біз олардың еңбегін жоғары бағалап, төл басылым арқылы тілектестігімізді білдіреміз.

Осы жылы аудандық мәслихат, Отбасын қолдау орталығы, Су шаруашылығы, Орман және жануарлар дүниесін қорғау мекемелері, «Жалын» лагері, Айдарлы, Аманкелді ауылдық клуб үйлері, кент мәдениет үйі, кент клубы және «Шаттық», «Аққөгершін», «Қызғалдақ», «Алтын сақа», «Балдырған», «Айгөлек» балабақшасының қызметкерлері алғашқылардың бірі болып аудандық газетке толық жазылып, межені жүз пайызға орындап отыр. Сондай-ақ Ақжарма ауылындағы берекесі тасыған «Ақжарма және К», «Ақжарма 2», Н.Ілиясов ауылындағы іргелі «Мағжан және К» ЖШС жергілікті басылымға қолдау көрсетуде. Бұл ретте, білім беру, денсаулық сақтау салалары мен жергілікті бөлім мен мекемелер ақпарат тарату қарқын алып тұрған кезеңде мерзімді басылымдардың рөлі зор екенін жақсы түсінеді. Жалпы аудан тұрғындары – аудандық газеттің тұрақты оқырмандары. Өз кезегінде зейнеткерлеріміз жеке-дара келіп, газетке арнайы жазылып, ақ батасын беріп жатады. Ауданның абыройын ту етіп, күндіз-түні газеттің сапалы шығып, уақытылы халыққа тарауына өзіндік үлесін қосып жүрген редакция қызметкерлері үшін бұл – зор абырой, мәртебе. Бұл ретте басылым жанашырларына, тұрақты оқырмандарына шексіз алғысымызды білдіреміз!

Қоғам қайраткері, ғасырдан аса тарихы бар ұлт басылымы «Қазақ» газетінің екінші тынысын ашқан жазушы Қоғабай Сәрсекеев «Қазақ» газетінің бас редакторы болып тұрғанда газет шыққан күні Алматы көшелеріндегі дүңгіршекке арнайы барып, кеше өзі баспаханаға жіберген газетті сатып алып оқиды екен. Бұл – газетке ғана емес, ұлтқа, тілге, руханиятқа жасалған құрмет, қамқорлық. Бұл ретте, ойлы оқырманымызды жаңалық жаршысы, тіршілік тынысына айналған газетімізді қолдауға шақырамыз!

А.МҰХАНБЕТҚАЛИ

Нұрлыбек ДӘУЛЕТБАЕВ, аудандық ветеринариялық стансасының басшысы:

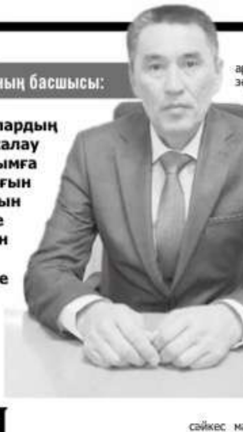

Бүгінде ветеринариялық стансаның қызметі – жануарлардың денсаулығын сақтау, аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеу жұмысын жүзеге асыратын маңызды құрылымға айналған. Ветеринария саласы тек жануарлардың саулығын қамтамасыз етумен ғана шектелмейді. Халық денсаулығын қорғауға, азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және ауыл шаруашылығының тұрақты дамуына ықпал ететінін жақсы білеміз. Осы тұрғыдан алғанда ветеринариялық стансалардың қоғамдағы рөлі айшықты. Аудан көлемінде ветеринария станса мекемесі жоғарыда аталған міндеттің басым бөлігін жүзеге асыруда. Бұл ретте, мекеме басшысы Нұрлыбек Дәулетбаевпен саладағы атқарылған жұмыс жөнінде сұхбаттастық.

САЛА ЖҰМЫСЫНЫҢ АУҚЫМДЫЛЫҒЫ ЖОҒАРЫ

– Нұрлыбек Ахметұлы, сіз жетекшілік ететін саланың негізгі басым бағыты қандай?

– Ветеринариялық стансаның негізгі мақсаты – жануарлар арасында кездесетін жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың алдын алу, олардың таралуына жол бермеу және ветеринариялық-санитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Бұл мекеме жануарлардың денсаулық жағдайын тұрақты бақылап, түрлі профилактикалық шараларды жүзеге асырады. Оның ішінде, вакцинациялау, диагностикалық тексерулер жүргізу, ауру жануарларды емдеу, дезинфекциялау жұмыстарын ұйымдастыру және эпизоотиялық жағдайды бақылау сияқты маңызды міндеттерді атқарады. Айта кетейік, Қазақстан Республикасының ветеринария саласындағы қолданыстағы заңнамаларына сәйкес, аудан көлемінде ветеринариялық-санитариялық талапты сақтау, эпизоотиялық тұрақтылықты қамтамасыз ету және жануарларға қатысты санитариялық жұмыстарды ұйымдастыру бағытында тиісті жұмыс тұрақты түрде жүргізілуде. Қазіргі уақытта өзіммен қосқанда 68 маман мен қызметкер жергілікті халық игілігіне қызмет қылуда. Сала мамандарының еңбегі орасан. Таңғы 4.00-ден бастап, көпшіліктің мал қорасынан табылып, төрт-түліктен қан алады. Күні-түні ауырған малды емдеп жазады.

– Эпизоотияға қарсы ветеринариялық іс-шара қалай жүзеге асуда?

– Ветеринариялық қызмет мамандары тарапынан жануарлар арасында аса қауіпті аурулардың алдын алу мақсатында жүйелі түрде ветеринариялық-профилактикалық іс-шара жүргізілуде. 2026 жылға аудан бойынша эпизоотияға қарсы аса қауіпті 12 түрлі ауруға қарсы меженің алғашқы 5 айға белгіленген көрсеткіштері толық көлемде орындалып, 100 пайыздық нәтижеге қол жеткізілді. Жануарлардың денсаулығын бақылау және жұқпалы аурулардың таралуына жол бермеу мақсатында тұрақты түрде диагностикалық зерттеулер жүргізілуде. Үстіміздегі жылдың алғашқы 5 айында жүргізілген зерттеулердің нәтижесінде, 26 бас мүйізді ірі қара малынан сарып (бруцеллез) ауруы анықталды. Атап айтқанда, А.Тоқмағанбетов ауылдық округінде – 22 бас, С.Сейфуллин ауылдық округінде – 1 бас, Қалжан ахун ауылдық округінде – 1 бас және Бесарық ауылдық округінде – 2 бас мал ауруға оң нәтиже көрсетті. Аурудың одан әрі таралуының алдын алу мақсатында анықталған малдар Қазақстан Республикасының ветеринариялық-санитариялық талаптарына сәйкес оқшауланып, облыстық ветеринария басқармасы мен Жамбыл облысы Т.Рысқұлов ауданындағы ЖК «Арнұр» арасында жасалған келісім-меморандум негізінде арнайы сою пунктіне өткізілді. Бұл шаралар аудан аумағындағы эпизоотиялық тұрақтылықты қамтамасыз етуге және мал шаруашылығы саласының қауіпсіз дамуына бағытталған маңызды жұмыстың бірі болып табылады.

– Энзоотиялық аурулардың алдын алу бойынша қандай жұмыс жасалуда?

– Ауыл шаруашылығы жануарлары арасында кездесетін энзоотиялық аурулардың алдын алу және олардың таралуын болдырмау мақсатында ветеринариялық-профилактикалық іс-шара тұрақты түрде жүргізілуде. 2026 жылға аудан бойынша энзоотиялық ауруларға қарсы 6 түрлі ветеринариялық іс-шаралар жоспары бекітілген. Атап айтқанда, тейлериоз ауруына қарсы – 14 000 бас, сақау ауруына қарсы – 8 000 бас, бауыр құрт ауруына қарсы – 11 000 бас, қатпа ауруына қарсы – 1 000 бас, гастрофилезге қарсы – 6 000 бас және пироплазмоз ауруына қарсы – 8 000 басқа профилактикалық өңдеу жұмысын жүргізу жоспарланған. Бекітілген жоспарға сәйкес ветеринариялық мамандар тарапынан тиісті профилактикалық жұмыс кезең-кезеңімен іске асуда. Эпизоотиялық және энзоотиялық ауруға қарсы іс-шараларды жүргізу барысында пайдаланылған ветеринариялық препараттардың бос құтылары, флакондары, шприцтері мен инелері қоршаған ортаға зиян келтірмеу мақсатында арнайы тәртіппен жойылады. Бұл жұмыс «Ветеринарияда пайдаланылатын дәрілік заттар мен биологиялық препараттар қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентіне сәйкес жүргізілуде. Осы талаптарға сәйкес пайдаланылған медициналық және ветеринариялық қалдықтар арнайы мамандандырылған ұйым – «ЭКО-Н Сервис» жауапкершілігі шектеулі серіктестігіне өткізіліп, белгіленген тәртіппен залалсыздандырылып жойылады. Аталған жұмыстар аудан аумағындағы ветеринариялық-санитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз

етуге, жануарлар денсаулығын сақтауға және жұқпалы аурулардың таралу қаупін төмендетуге бағытталған маңызды шараның легі саналады.

– Сібір ошағына байланысты кеңінен мәлімет келтірсеңіз..

– Аудан аумағындағы эпизоотиялық тұрақтылықты сақтау және аса қауіпті жұқпалы аурулардың таралуына жол бермеу мақсатында сібір жарасы ошақтарына тұрақты бақылау жүргізілуде. Қазіргі таңда аудан бойынша 6 елді мекенде орналасқан 6 сібір жарасы ошағы тіркелген. Атап айтқанда, Жетікөл ауылдық округіндегі «Шошқа ауыл», Қоғалыкөл ауылдық округіндегі «Сары құм», Ширкейлі ауылдық округіндегі «Ескі коровник», Шаған ауылдық округіндегі «Ескі шаған», Ақжарма ауылдық округіндегі «Күміс қорған» және бұрын О.Мәлібаев ауылына қарасты болған, қазіргі уақытта Тереңөзек кентінің аумағына кіретін «Құндызды» учаскесі сібір жарасы ошақтары ретінде есепке алынған. Аталған ошақтың барлығы ветеринариялық-санитариялық талаптарға сәйкес қоршалып, табандары цементпен бетондалған. Арнайы ескерту белгісі орнатылған және мемлекеттік жер актілері рәсімделген. Бұл жұмыс қауіпті инфекция ошағының сақталуын бақылауға және олардың қоршаған ортаға әсерін болдырмауға бағытталған. Сырдария ауданы бойынша 1948-2002 жылдар аралығындағы «Сібір жарасынан қолайсыз стационарлық пункттердің кадастрында» 7 елді мекенде орналасқан 8 сібір жарасы ошағы көрсетілген. Осыған байланысты 2015-2016 жылдары аудан аумағындағы сібір жарасы ошақтарының нақты орналасқан орындарын анықтау мақсатында арнайы жұмыс тобы құрылып, Қазақ ғылыми-зерттеу ветеринария институтының (КазНИВИ) мамандарымен бірлескен экспедициялық зерттеу жұмысы жүргізілді. Зерттеу нәтижесінде, Тереңөзек кентінің орталығында орналасқан «Заготконтора» және «Ветлечебница» деп белгіленген екі сібір жарасы ошағының нақты координаттары анықталмағаны белгілі болды. Аталған аумақта сібір жарасымен ауырған мал өлекселерінің көмілгендігі туралы нақты деректердің болмауы және уақыт өте келе бұл жерлерде тұрғын және өндірістік нысандардың салынуына байланысты оларды «Сібір жарасынан қолайсыз стационарлық пункттердің кадастрынан» алып тастау жөнінде ұсыныс енгізіліп, қазіргі таңда тиісті жұмыс жасалынуда. Ауданға қарасты кент пен ауылдық округтер ветеринариялық-санитариялық талаптарға сәйкес мал өлекселерін залалсыздандыруға арналған 14 мал көміндісімен қамтамасыз етілген. Оның ішінде, 10 мал көміндісі типтік жоба талаптарына толық сәйкес келеді. Ал Қалжан ахун, Аманкелді, Айдарлы ауылдық округтері мен Тереңөзек кентіндегі 4 мал көміндісі белгіленген талаптарға сәйкес келмейді. Осыған байланысты ауданның ветеринариялық-санитариялық инфрақұрылымын жетілдіру мақсатында 2026 жылға Қалжан ахун, Аманкелді, Айдарлы ауылдық округтері және Тереңөзек кенті бойынша типтік жобадағы 4 жаңа мал қорымын салу жөнінде Қызылорда облысының ветеринария басқармасына ұсыныс берілді. Бұл жұмыстар ветеринариялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, қоршаған ортаны қорғауға және аса қауіпті аурулардың таралу қаупін төмендетуге бағытталған.

– Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіруге қатысты ақпарат айтасыз ба?

– Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің 2015 жылғы 30 қаңтардағы №7-1/68 «Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес аудан аумағында ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру уақытылы іске асады. Жануарларды бірдейлендіру – олардың қозғалысын бақылауға, ветеринариялық-профилактикалық іс-шараларды уақытылы жүргізуге, эпизоотиялық ахуалды тұрақты қадағалауға және жануарлар туралы мәліметтердің бірыңғай дерекқорын қалыптастыруға мүмкіндік береді. 2026 жылға аудан бойынша 10 000 бас мүйізді ірі қара, 8 000 бас ұсақ мал, 4 000 бас жылқы, 15 бас түйе және 30 бас шошқаны бірдейлендіру жоспары бекітілген. Бүгінгі таңда жоспарға сәйкес 3 491 бас мүйізді ірі қара, 6 944 бас ұсақ мал, 1 184 бас жылқы, 101 бас түйе және 25 бас шошқа бірдейлендіріліп, дерекқор базасына енгізілді. Қазіргі уақытта Сырдария ауданы бойынша ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендірудің ақпараттық дерекқорында 39 271 бас мүйізді ірі қара, 26 465 бас ұсақ мал, 27 652 бас жылқы, 1 699 бас түйе және 90 бас шошқа тіркелген. Жануарларды толық әрі сапалы бірдейлендіру ветеринариялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, мал басының нақты есебін жүргізуге және мемлекеттік ветеринариялық бақылаудың тиімділігін арттыруға жағдай жасалады.

– Ауданда Конго-Қырым геморрагиялық қызбасының қанша ошағы тіркелген?

– Биыл Сырдария ауданы бойынша Конго-Қырым геморрагиялық қызбасы ауруына 5 елді мекен (Тереңөзек кенті, С.Сейфуллин, А.Тоқмағанбетов, Қалжан ахун, Қоғалыкөл) қолайсыз болып анықталды. Осы жылғы көктемгі залалсыздандыру жұмыстарына 13414 бас МІҚ, 5953 бас уақ мал, 486 бас түйе, 1393 қора (88180 ш/м), 45 суаттар мен шаңылақтар (47326 ш/м) өңдеу қарастырылған. «Ala comfort» ЖШС-і ЖШС тарапынан Сырдария ауданы бойынша залалсыздандыру жұмысы жасалды. Конго-Қырым қанды безгегі ауруын тасымалдаушы кенелерге қарсы көктемгі залалсыздандыру жұмыстарының I-ші кезеңі үстіміздегі жылдың 21 сәуірінен басталып, 12 мамырға дейін екі мәрте залалсыздандыру өткізілді. II-ші кезеңі 3 мамырдан бастап жүргізілуде. Жұмыстардың сапалы орындалуы ветеринария мамандарының тұрақты бақылауында болады. Елді мекендердегі уақ малдарды ванналарда тоғыту жұмыстары үшін қажетті препараттар дайын. Конго Қырым геммoрагиялық қызбасы ауруларын алдын-алу, болдырмау мақсатында көктемгі уақ мал басын тоғыту жұмыстары маусым айында, ауа райы жылынған кезде жүргізілетін болады. 2026 жылғы төрт түлік малдың ветеринариялық препараттармен мал иелері қаржысы есебінен экто және эндо паразиттерге қарсы инъекциялық жолмен 605 МІҚ, 560 уақ мал, 435 жылқы, 85 бас түйеге ветеринариялық препараттар (ивен, ивермек) қолданылып, жұмыс жалғасуда. Аудан және қала көлемінде ветеринариялық санитариялық ахуалды тұрақты ұстап тұру мақсатында жергілікті атқарушы органдармен, ветеринариялық станциялармен және мүдделі мекемелермен бірлескен жұмыс жалғасуда.

Сұхбаттасқан
Балтабай ОРДАБЕКОВ

ӘКЕ ІЗІН ЖАЛҒАҒАН МАЛ ДӘРІГЕРІ

Ветеринария – жануарлардың денсаулығын сақтау, аурулардың алдын алу және оларды емдеумен айналысатын маңызды ғылым саласы. Бұл бағыт мал шаруашылығының дамуына, ауыл шаруашылығы өнімдерінің сапалы болуына және адам денсаулығын қорғауға тікелей ықпал етеді. Осы салада ұзақ жыл бойы абыройлы еңбек етіп келе жатқан маманның бірі – Дәурен Мұсағұлов.

Кейіпкеріміз бұл мамандықты таңдаған күннен бастап өз ісіне үлкен жауапкершілікпен қарап, жануарлардың саулығын сақтауға бар күш-жігерін жұмсап келеді. Еңбек жолында түрлі жағдайларды бастан өткеріп, мол тәжірибе жинақтаған маман кәсіби біліктілігін шыңдап, өз ісінің білгіріне айналды. Сонымен қатар үй жануарлары мен ауыл шаруашылығы малдарына ветеринариялық көмек көрсетіп, жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу бағытында жүйелі жұмыстар жүргізуде. Сондай-ақ азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету ісіне де өз үлесін қосып келеді.

Ауыл шаруашылығы саласының маңызды буыны саналатын ветеринария қызметінде еңбек етіп жүрген азаматтың еңбек жолымен етене таныстық. Мал шаруашылығының дамуына үлес қосып, төрт түліктің саулығын сақтауды басты міндет санаған Дәурен Бекзадаұлы бүгінде ел құрметіне бөленіп жүрген білікті мамандардың қатарында.

Дәурен Мұсағұлов еңбек жолын 2013 жылы сол кездегі О.Мәлібаев ауылдық округінде бастады. Алғашқы жылдардан-ақ өзіне жүктелген міндеттерді жауапкершілікпен атқарып, мол тәжірибе жинақтады. Кейін С.Сейфуллин ауылдық округінде қызмет етіп, ауыл тұрғындарының мал шаруашылығын дамытуына және ветеринариялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге өзіндік үлесін қосты. Ал 2019 жылдан бері Тереңөзек кентіндегі ветеринариялық пункттің меңгерушісі қызметін атқарып келеді.

Білім мен тәжірибені ұштастыруды мақсат еткен маман Қызылорда аграрлық колледжінде сырттай білім алып, кәсіби деңгейін жетілдірді. Бүгінде жануарлар арасында кездесетін аурулардың алдын алу, екпе жұмыстарын жүргізу және тұрғындарға сапалы ветеринариялық қызмет көрсету бағытында аянбай еңбек етуде.

Мамандық таңдауда әкесінің өнегесі ерекше әсер етті. Әкесі Бекзада Мұсағұлов 40 жылдан астам уақыт ветеринария саласында еңбек еткен тәжірибелі маман. Дәурен Бекзадаұлы да бала кезінен осы мамандыққа қызығушылық танытып өсті. Әке жолын жалғаған азамат бүгінде өз еңбегімен ел сеніміне ие болып, ветеринария саласының дамуына сүбелі үлес қосып келеді.

– Менің ветеринария саласына келуіме ең үлкен әсер еткен адам – әкем. Бала кезімнен оның еңбек жолын көріп өстім. Әкемнің малға деген жанашырлығы, әр іске жауапкершілікпен қарауы мен үшін үлкен өнеге болды. Кейде түннің бір уақытында да мал ауырса, көмектесуге асығып шығатын. Осындай еңбекті көріп өскендіктен, мен де болашағымды осы саламен байланыстыруды жөн көрдім. Ветеринария – тек мамандық қана емес, ол үлкен жауапкершілік пен жанашырлықты талап ететін сала. Өйткені тілсіз жануарлардың дерті мен жағдайын түсініп, дер кезінде көмек көрсету оңай емес. Әрбір мал иесі өз төрт түлігінің амандығына алаңдайды. Сондықтан бізге артылатын сенім де жоғары.

Еңбек жолымда түрлі жағдайларды бастан өткердім. Кейде күрделі ауруларға шалдыққан жануарларды емдеп, аман алып қалуға күш саламыз. Осындай сәттерде атқарған еңбегіңнің нәтижесін көру ерекше қуаныш сыйлайды. Әсіресе ауруынан айыққан малды көріп, оның иелерінің алғысын естігенде жұмысыңның маңызын тереңірек сезінесің. Бүгінде ветеринария саласы қарқынды дамып келеді. Заманауи талаптарға сай жұмыс істеу үшін үнемі ізденіп, білімімізді жетілдіріп отыруымыз қажет. Мен үшін басты мақсат – жануарлардың саулығын сақтауға үлес қосып, тұрғындарға сапалы ветеринариялық қызмет көрсету. Әке жолын жалғастыру – мен үшін үлкен мақтаныш әрі зор жауапкершілік. Алдағы уақытта да өз ісіме адал болып, ветеринария саласының дамуына қызмет ете беремін, – дейді сала маманы Дәурен Бекзадаұлы.

Қарапайымдылық пен еңбекқорлықты өмірлік ұстанымына айналдырған маман үшін отбасының қолдауы мен ата-ананың ақ батасы – еңбек жолындағы басты күш-қуат көзі. Өз ісіне адалдық танытып жүрген маман алдағы уақытта да ветеринария саласының өркендеуіне қызмет етіп, халық игілігі жолында еңбек етуді басты мақсат санайды.

Жануарлар саулығын сақтауды өмірлік міндетіне айналдырған Дәурен Мұсағұлов алдағы уақытта да өз ісіне адал қызмет етіп, ветеринария саласының дамуына үлес қоса бермек.

Ақтоты ТЕМІРХАНҚЫЗЫ

АУЫЛ ВЕТЕРИНАРИЯСЫНДА ҚОЛТАҢБАСЫ БАР МАМАН

Ветеринария – бүкіл адамзатты емдеп, қызмет ететін жауапкершілігі мол сала. Аманкелді ауылының байырғы тұрғыны Нұрболат Жүсіпов қырық екі жылдан бері осы саланың ыстығы мен суығына төзіп, тәжірибелі маман атанған азамат. Бүгінде 64 жасқа келген ел ағасы ауыл тұрғындарының төрт түлік малының сауығуына, түрлі аурудың алдын алуға күш салып келеді. Зейнеткерлік жасқа келсе де басшылық тарапынан айтылған ұсынысты қабылдап, жауапкершілік пен талапты жоғары қойып, абыройлы еңбекті жалғастыруда.

Кезінде қой шаруашылығы дамыған туған ауылы Аманкелдіде туып-өскен Нұрболат Шайхисламұлы қатарластары секілді совхоздың белді ветеринары атану үшін білім іздеп, Сарығаштағы Қапланбек жоғарғы санатты зооветеринария техникумына оқуға түсіп, диплом алады. Алғашқы еңбек жолын жас маман туған ауылдан жырақ жатқан Көкшетаудың Чистополе ауданында ветеринар болып бастайды. Сонда төрт жыл бойы табанды еңбек еткен соң ғана туған жерге оралып, ауылдағы мал фермасында жинаған тәжірибесінің арқасында қаракөл қой шаруашылығын дамытуға үлес қосады.

– Ветеринария қиындығы мол сала. Бүкіл адамзатты емдейін дәрігер ауырған жерін айтуға тілі жоқ жануарды емдейді. Бұл медицинаға қарағанда сонысымен де ауыр. Яғни ешқандай медициналық құрылғысы жоқ салада мал басын сақтауға үлес қосатын мал дәрігерінің еңбегін ең қиын сала деп айтуға болады. Осындай ауыртпалығы ұшан-теңіз салада қырық жылдан астам уақыт бойы еңбек етіп келемін. Жыл сайын мал арасында кездесетін аурудың көптеген түрін емдеуге, алдын алуға екпе жүргіземіз. Күнкөрісін малмен тығыз байланыстыратын тұрғындарға мал саулығы аса қымбат. Жұмысқа таңның атысымен кірісіп, кешқұрым аяқтауға дағдыландық. Кейде уақытпен санаспауға тура келеді. Қорасында малы ауырып тұрған адам алдымен бізге келеді. Көмегімізді беріп, дәрі егіп, малды аман алып қалуға тырысамыз. Осылай жүріп, осынша уақыт та өтіпті, – дейді ардагерлікке аяқ басқан Нұрболат Шайхисламұлы.

Ферманың мал дәрігері болып еңбек еткен ел ағасы бүгінде соңынан ерген мамандарға ақыл-кеңесін айтып, тәжірибесімен бөлісуден жалықпайды. Төрт түліктің тілін түсінетін маман өзі бас болып, жануарларда кездесетін сан түрлі аурудың алдын алуға байланысты іс-шараны жүргізуге атсалысады.

Сібір жарасы, аусыл, нодулярлы дерматит, күл (оспа), оба, эхинококкоз, құтыру, лептоспироз, пастереллиоз, вирусты диарея секілді ауруларға вакцинаны жылына екі рет, бруцеллез, туберкулез ауруларына қарсы қан алу, тексеруді де жылына екі мәрте жүргізеді.

– Ауылдағы ветеринарлық пункте 4 маман жұмыс жасаймыз. Өз міндетімізге жауапкершілікпен қарап, тіркеудегі 3099 мүйізді ірі қара, 2398 ұсақ мал, 1947 жылқы мен 282 түйенің ауыруға шалдықпауын алдын аламыз. Вакцинаның уақытылы егілуіне күш саламыз. Осы уақытқа дейінгі еңбегім бағаланып, түрлі марапат иесі де атандым, – дейді сала маманы.

Нұрболат аға зайыбы Тұрсынай Тілеуғабылқызымен 2 ұл мен 1 қызды тәрбиелеп өсіріп, ұрпағынан немерелер сүйіп отырған бақытты отбасы. Еліне қалаулы азамат адал еңбегі арқылы қызметте де, ағайын-туыс арасында да құрметті. Өзге салаға қарағанда, қытымыр аязда, жауында, аптап ыстықта дамыл көрмей мал амандығына қызмет еткені кейінгі толқынға үлгі-өнеге.

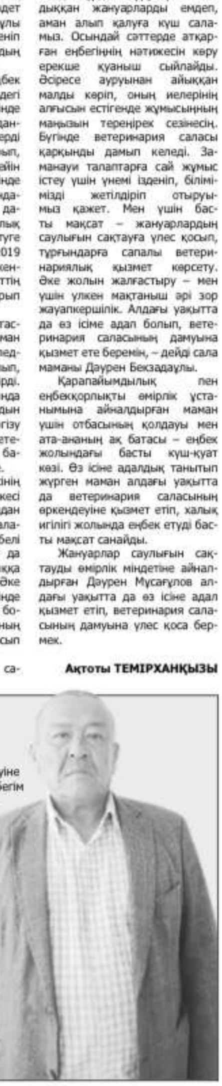

Бибісара ЖАНӘЛІ

ҰМЫТЫЛМАС ӘСЕР СЫЙЛАҒАН ЖАЗҒЫ ДЕМАЛЫС

Жазғы демалыс оқушылар үшін жаңа достар тауып, қызықты сәттерге толы уақыт өткізетін ерекше кезең. Осы ретте, Сырдария ауданындағы «Жалын» тынығу-сауықтыру лагері балалардың жазғы демалысын тиімді ұйымдастырып, олардың бос уақытын мазмұнды өткізуге мүмкіндік жасап келеді. Жақында лагерьдің бірінші маусымы өз мәресіне жетіп, осыған орай салтанатты жабылу рәсімі өткізілді. Мерекелік іс-шараға Сырдария аудандық білім бөлімінің басшысы Еркебұлан Жақып, білім қызметкерлері кәсіподақ комитетінің төрағасы Алмас Есназар және «Жалын» тынығу-сауықтыру лагерінің директоры Әділбек Бәйменов қатысты.

Салтанатты іс-шарада Сырдария аудандық білім бөлімінің басшысы Еркебұлан Жақып демалушылар мен лагерь ұжымын алғашқы маусымның сәтті аяқталуымен құттықтады.

– «Жалын» тынығу-сауықтыру лагерінің бірінші маусымы жоғары деңгейде ұйымдастырылып, өз мәресіне сәтті жетті. Біздің басты мақсатымыз – балалардың жазғы демалысын қауіпсіз әрі мазмұнды өткізуге жағдай жасау. Осы бағытта лагерь ұжымы жүйелі жұмыс атқарып, әр баланың қызығушылығына сай түрлі танымдық, спорттық және шығармашылық іс-шара жасады. Бірінші маусымда 110 бала демалып, өздерінің бос уақытын тиімді өткізді. Балалардың жарқын көңіл-күйі мен белсенділігі атқарылған жұмыстың нәтижесін көрсетеді. Лагерьдегі әрбір күн тәрбиелік мәні жоғары бағдарламаларға толы болғанына сенімдімін. Бұл балалардың шығармашылық қабілетін дамытуға, достық қарым-қатынастарын нығайтуға және жаңа ортада өздерін еркін сезінуге мүмкіндік берді. Осы ретте, лагерь ұжымына, тәрбиешілер мен қызметкерлерге балалардың қауіпсіздігі мен сапалы демалысын қамтамасыз ету жолындағы еңбектері үшін алғысымды білдіремін. Алдағы уақытта да жазғы сауықтыру жұмыстарын жетілдіріп, балаларға қолайлы жағдай жасау бағытындағы жұмыстар жалғасын табады деп сенемін. Барша бүлдіршінге көтеріңкі көңіл-күй, жарқын жазғы демалыс және жаңа жетістіктер тілеймін, – деді бөлім басшысы.

Лагерьдегі әрбір тәрбиеші мен тәлімгер баланың қауіпсіздігі мен сапалы демалысын қамтамасыз ету бағытында ауқымды жұмыстар атқарды. Нәтижесінде лагерьде өткізілген әр күн балалар үшін есте қаларлық, жарқын сәттерге толы болғаны мәлім. Кеш барысында әр топ өз өнерлерін ортаға салып, концерттік бағдарлама ұсынды. Балалардың орындауындағы әрбір ән мен би, сахналық қойылым мен шығармашылық нөмір көрерменнің ыстық ықыласына бөленді. Тәрбиешілер дайындаған мазмұнды бағдарлама кештің сәнін келтіріп, лагерьдің алғашқы маусымында орын алған жарқын естеліктерді қайта жаңғыртты.

«Жалын» тынығу-сауықтыру лагерінің бірінші маусымының табысты аяқталуы балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру бағытындағы жүйелі жұмыстың нәтижесін көрсетті. Жаздың шуақты күндерінде балаларға қуаныш сыйлаған алғашқы маусымның аяқталуы келесі маусымдардың да жоғары деңгейде өтетініне деген сенімді арттыра түсті. Ал лагерь қабырғасында өткен жарқын күн мен ұмытылмас әсер әр баланың жүрегінде ұзақ уақыт сақталары сөзсіз.

Балтабай АЯБЕКҰЛЫ

АДАЛДЫҚ – ҚОҒАМ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗІ

Сыбайлас жемқорлық – мемлекеттің тұрақты дамуына, қоғамның әл-ауқатына және азаматтардың мемлекеттік институттарға деген сеніміне кері әсерін тигізетін келеңсіз құбылыс. Сондықтан оған қарсы күрес жүргізу және оның алдын алу бүгінгі күннің маңызды міндеттерінің бірі болып табылады.

Мемлекетімізде сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жүйелі түрде жүзеге асырылып келеді. Бұл бағытта мемлекеттік органдардың қызметінің ашықтығын қамтамасыз етуге, халықпен кері байланысты нығайтуға және мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыруға ерекше көңіл бөлінуде.

Айдарлы ауылдық округі әкімдігі өз қызметінде заңдылық, ашықтық және әділдік қағидаттарын басшылыққа алады. Ауыл тұрғындарының өтініштері мен ұсыныстары белгіленген тәртіппен қаралып, мемлекеттік қызметтер заң талаптарына сәйкес көрсетіледі. Сонымен қатар мемлекеттік қызметшілер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және әдеп нормаларын сақтау бағытында тұрақты түсіндіру жұмыстары жүргізілуде.

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуда әрбір азаматтың белсенді ұстанымы маңызды. Қоғамда адалдық пен әділдік қағидаттарын орнықтыру арқылы ғана біз келешек ұрпаққа сенімді әрі дамыған мемлекет қалдыра аламыз.

Құрметті аудан тұрғындары! Заң талаптарын сақтау, мемлекеттік мүлікке ұқыпты қарау және кез келген заңсыз әрекеттерге бейжай қарамау – баршамыздың азаматтық борышымыз. Адалдық пен парасаттылық құндылықтарын дәріптеу арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті бірге қалыптастырайық.

Адал қоғам құру – ортақ мақсатымыз, ал оған жету – әрқайсымыздың жауапкершілігіміз.

Нұрбол ЖҰМАБЕКОВ,
Айдарлы ауылдық округінің әкімі

Сырдария ауданы бойынша
Мемлекеттік кірістер басқармасының
2026 жылғы «05» маусымдағы
№15-Ө санды бұйрығымен бекітілген

2026 жылдың II жартыжылдығына Сырдария ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасы басшысының жеке тұлғаларды және заңды тұлғалардың өкілдерін жеке қабылдау кестесі

№	Т.А.Ә	Лауазымы	Қабылдау күні	Қабылдау жүргізу орны	Байланыс телефоны
1	Нурсеитов Нұрлан Сайлаувич	Басқарма басшысы	әр аптаның бейсенбі Күні сағат 11:00-ден 17:00-ге дейін	Сырдария ауданы, Тереңөзек кенті, К.Қазыбаев,4 Каб №301	+7(72436) 21-3-84

*Қабылдауға жазылу +7(72436) 21-3-84 (ішкі (4836) телефондары және ugd_syrdaria@kgd.gov.kz электронды поштасын

Утверждено приказом
Управление государственных доходов
Сырдарьинского района
от «05» июня 2026 года
№ 15-Ө

График приема физических лиц и представителей юридических лиц руководством управления Государственных доходов по Сырдарьинскому району на II полугодие 2026 года

№	Ф.И.О	Должность	Дата и время приема граждан	Место приема государственного органа	Контактный телефон
1	Нурсеитов Нурлан Сайлаувич	Руководитель Управления государственных доходов по Сырдарьинскому району	Еженедельно по четвергам с 11:00 до 17:00	Сырдарьинский район, п. Теренозек, К.Казыбаев,4 Каб №301	+7(72436) 21-3-84

*Запись на прием осуществляется по телефонам +7(72436) 21-3-84 (4836) и через электронную почту ugd_syrdaria@kgd.gov.kz

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2027 жылға арналған №1057 келісімшарттық аумақ үшін жол берілетін шығарындылар нормативтерінің жобасы, Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, Қалдықтарды басқару бағдарламасы, Табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулар 2026 жылғы 27 шілдеде сағат 10:00-да мына мекенжай бойынша өтеді: Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Тереңөзек кенті, Қонаев көшесі, 8.

Zoom конференциясына сілтеме: https://us04web.zoom.us/j/73606492715?pwd=Rb4Ip2Ph63TQL7NzhPCDzFbe23Yaah.1

Конференция идентификаторы:736 0649 2715

Қолжетімділік коды: d4ejtw

Ашық жиналыс нысанындағы қоғамдық тыңдауды үйлестіруге жауапты орган: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» КММ, эл. пошта: prd@korda.gov.kz.

Жобалық құжаттама пакетімен https://ndbecology.gov.kz/ ақпараттық жүйесінде және https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=kk сайтында танысуға болады.

Ескертулер мен ұсыныстар тыңдаулар басталғанға дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей prd@korda.gov.kz электрондық поштасы бойынша және https://ndbecology.gov.kz/ сайтында қабылданады.

Қосымша ақпаратты мына электрондық пошта мекенжайы: ordaekomonitoring@bk.ru және тел. +7 777 785 13 46 арқылы алуға болады.

Белгіленіп отырған қызметтің бастамашысы: «ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» ЖШС ҚР, Қызылорда қаласы, Д. Қонаев көшесі, 4 БСН 181140010632 Тел. +7(747)-101-30-09 e-mail: rita.shamshieva@tmgoperating.kz

Әзірлеуші: «ОРДА-ЭкоМониторинг» ЖШС ҚР, 120000, Қызылорда қаласы, Сырдария мөлтек ауданы, №20 үй, кв.39 Тел. +7777 785 13 46 e-mail: ordaekomonitoring@bk.ru

Координаттар:
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"

ТҰРҒЫНДАР НАЗАРЫНА!

Сырдария аудандық «Тіршілік тынысы» газетіне хабарландыру, құттықтау, еске алу немесе басқа да ақпараттық материалдар орналастырғыңыз келсе: **8 (724 36) 21-1-41, 21-5-73** телефон нөмірі арқылы хабарласуға болады. **E-mail: tirshilik-tynysy@yandex.kz**

ХАБАРЛАНДЫРУ

«ТҮЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2027 жылға арналған №4671 келісімшарттық аумақ үшін жоспарланған шығарындылар мен төгінділер нормативтерінің жобасы, Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, Қалдықтарды басқару бағдарламасы, Табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулар 2026 жылғы 27 шілдеде сағат 10:30-да мына мекенжай бойынша өтеді: Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Тереңөзек кенті, Кунаев көшесі, 8.

Zoom конференциясына сілтеме: https://us04web.zoom.us/j/715106126422?pwd=3enW6A0tQVarBDY1160qPBU3rgknB].1

Конференция идентификаторы: 715 1061 2642

Қолжетімділік коды: Fa2Zah

Ашық жиналыс нысанындағы қоғамдық тыңдауды үйлестіруге жауапты орган: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» КММ, эл. пошта: prd@korda.gov.kz.

Жобалық құжаттама пакетімен https://ndbecology.gov.kz/ ақпараттық жүйесінде және https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=kz сайтында танысуға болады.

Ескертулер мен ұсыныстар тыңдаулар басталғанға дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей prd@korda.gov.kz электрондық поштасы бойынша және https://ndbecology.gov.kz/ сайтында қабылданады.

Қосымша ақпаратты мына электрондық пошта мекенжайы: ordaekomonitoring@bk.ru және тел. +7 777 785 13 46 арқылы алуға болады.

Бастамашы: «ТҮЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» ЖШС ҚР, Қызылорда қаласы, Д. Қонаев көшесі, 4 БИН 181140010632 Тел. +7(747)-101-30-09 e-mail: tta.shamshieva@tmgoperating.kz

Әзірлеуші: «ОРДА-ЭкоМониторинг» ЖШС ҚР, 120000, Қызылорда қаласы, Сырдария мөлтек ауданы, №20 үй, кв.39 Тел. +7 777 785 13 46 e-mail: ordaekomonitoring@bk.ru

Координаттар:
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"

ОБЪЯВЛЕНИЕ

«ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса РК сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по Проекту нормативов допустимых выбросов (НДВ) для контрактной территории №4671, НДС, ПЭК, ПУО, ППМ на 2027 год.

Общественные слушания состоятся 27 июля 2026 года в 10:30 часов по адресу: Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с. Теренозек, ул. Кунаева 8.

Ссылка на Zoom конференцию: https://us04web.zoom.us/j/71510612642?pwd=3enW6A0tQVar8DY1160qPBU3rgknB).1

Идентификатор конференции: 715 1061 2642

Код доступа: Fa2Zah

Орган, ответственный за координацию общественного слушания в форме открытого собрания: КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области», эл. почта: prd@korda.gov.kz

С пакетом проектной документации можно ознакомиться в информационной системе https://ndbecology.gov.kz/ и на сайте https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru.

Замечания и предложения принимаются не позднее чем за 3 рабочих дня до начала слушаний по электронному адресу prd@korda.gov.kz и на сайте https://ndbecology.gov.kz/.

Дополнительную информацию можно получить по следующему электронному адресу: ordaekomonitoring@bk.ru, тел. +7 777 785 13 46.

Инициатор намечаемой деятельности:
ТОО «ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» РК, Кызылординская область,ул. Д. Конаева, 4 БИН 181140010632 Тел. +7(747)-101-30-09 e-mail: tta.shamshieva@tmgoperating.kz

Разработчик:
ТОО «ОРДА-ЭкоМониторинг» РК, 120000, город Кызылорда, мкр-н. Сырдария, дом №20, кв. 39 Тел. +7 777 785 13 46 e-mail: ordaekomonitoring@bk.ru

Координаты:
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"

ОБЪЯВЛЕНИЕ

«ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса РК сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по Проекту нормативов допустимых выбросов (НДВ) для контрактной территории №1057 на 2027 год ,ПЭК, ПУО, ППМ.

Общественные слушания состоятся 27 июля 2026 года в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Сырдарьинский район, Теренозекский с.о., с.Теренозек, ул. Кунаева 8.

Ссылка на Zoom конференцию: https://us04web.zoom.us/j/73606492715?pwd=Rb4Ip2Ph63TQL7NzhPCDzFbe23Yaah.1

Идентификатор конференции: 736 0649 2715

Код доступа: d4ejtw

Орган, ответственный за координацию общественного слушания в форме открытого собрания: КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области», эл. почта: prd@korda.gov.kz.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться в информационной системе https://ndbecology.gov.kz/ и на сайте https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat?lang=ru.

Замечания и предложения принимаются не позднее чем за 3 рабочих дня до начала слушаний по электронному адресу prd@korda.gov.kz и на сайте https://ndbecology.gov.kz/.

Дополнительную информацию можно получить по следующему электронному адресу: ordaekomonitoring@bk.ru, тел. +7 777 785 13 46 .

Инициатор намечаемой деятельности:
ТОО «ТУЗКОЛЬМУНАЙГАЗ ОПЕРЕЙТИНГ» РК, Кызылординская область,ул. Д. Конаева, 4 БИН 181140010632 Тел. +7(747)-101-30-09 e-mail: rita.shamshieva@tmgoperating.kz

Разработчик:
ТОО «ОРДА-ЭкоМониторинг» РК, 120000, город Кызылорда, мкр-н. Сырдария, дом №20, кв. 39 Тел. +7 777 785 13 46 e-mail: ordaekomonitoring@bk.ru

Координаты:
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"
45o 41' 59.8 " 65o 45' 05.99"

«БАҚ-НҰР БӨБЕК» БҮЛДІРШІНДЕРІНІҢ ЖЕТІСТІККЕ ТОЛЫ ЖОЛЫ АЙҚЫН

Жақында Тереңөзек кентіндегі «Бақ-Нұр бөбек» балабақшасының аудандық мәдениет үйінде жылдық есеп беру кеші өткізіліп, онда мекеменің бір жыл көлемінде атқарған жұмыстары қорытындыланып, тәрбиеленушілердің білім мен өнер жолындағы жетістіктері көпшілік назарына ұсынылды. Тағылымды іс-шараға ата-аналар, ардагер ұстаздар және аудан тұрғындары қатысып, бүлдіршіндердің өнеріне ризашылықтарын білдірді.

Бүгінде аудан көлемінде сапалы мектепке дейінгі білім мен тәрбие беруде өзіндік орны қалыптасқан «Бақ-Нұр бөбек» балабақшасы 2017 жылдан бастап жұмыс жасап келеді. Сол жылы 75 орындық балабақша пайдалануға беріліп, алғашқы тәрбиеленушілерін қабылдады. Кейінгі жылдары мекеменің материалдық-техникалық базасы нығайып, қамту мүмкіндігі арта түсті. 2018 жылы 50 орындық «Аяла» балабақшасы өз жұмысын бастаса, Осыдан 5 жыл бұрын 30 орындық «Бақ-Нұр бөбек-2» бөбекжайы ашылды. Ал араға 1 жыл салып, 80 орындық жаңа ғимаратта орналасқан «Бақ-Нұр бөбек-3» бөбекжайы пайдалануға беріліп, бүлдіршіндерге есігін айқара ашты.

Балабақша ұжымы бүлдіршіндерге сапалы білім мен саналы тәрбие беруді басты мақсат етіп келеді. Сонымен қатар балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға, олардың өнер мен мәдениетке деген қызығушылығын арттыруға ерекше көңіл бөлінуде. Осы бағыттағы жұмыстардың нәтижесінде тәрбиеленушілер түрлі байқаулар мен фестивальдерде жоғары жетістіктерге қол жеткізіп жүр. Мекеме құрылтайшысының қолдауымен балаларға арналған тәрбиелік әрі танымдық іс-шаралар тұрақты түрде ұйымдастырылып келеді. Құрылтайшының демеушілігімен аудандық спорт кешенінде 300 балаға арналған жаңа жылдық мерекелік кеш өтті. Ауқымды іс-шара барысында бүлдіршіндер ертегі әлеміне саяхат жасап, мерекелік бағдарламаларды тамашалап, тәтті сыйлықтарға ие болды. Сонымен қатар Ұлыстың ұлы күні – Наурыз мерекесі де жоғары деңгейде ұйымдастырылып, тағылымды басқосу өтті. Ұлттық салт-дәстүр дәріптелген мерекеде балалар халқымыздың бай мәдени мұрасымен жақынырақ танысты.

Балабақша жұмысының сапасы мемлекеттік деңгейде де өз бағасын алды. 2024 жылы мекеме мемлекеттік аттестаттаудан сәтті өтіп, мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласындағы талаптарға толық сәйкес келетіндігін дәлелдеді. Бұл – ұжымның жүйелі еңбегі мен кәсіби шеберлігінің нәтижесі.

Кеш барысында «Зеретай» даярлық тобының жетістіктері ерекше аталып өтті. Топ жетекшісі Шынар Жансейтованың жетекшілігімен тәрбиеленушілер республикалық және халықаралық байқауларда жоғары нәтижелер көрсетіп келеді. Атап айтқанда, «Армандар белесі» республикалық шығармашылық байқауында Асылым Пайзрахман бас жүлдені жеңіп алса, Айбол Биболат I орын иегері атанды. Бұл жетістіктер балалардың шығармашылық қабілетін шыңдауға бағытталған жүйелі жұмыстың жемісі екені анық. Қызылорда телеарнасы ұйымдастырған XV облыстық «Ботақан» телефестивалінде бүлдіршіндер «Қамажай» биін орындап, көрерменнің зор ықыласына бөленді. Ал «Ұлы дала ұрпағы» республикалық байқауына қатысқан балабақшаның 15 тәрбиеленушісі бас жүлде мен I орынды иеленіп, аудан мерейін үстем етті. Бұдан бөлек, 2026 жылы Алматы қаласында өткен халықаралық өнер байқауында да тәрбиеленушілер бас жүлдені жеңіп алып, балабақша абыройын асқақтатты.

Іс-шара барысында балабақшаның білікті тәрбиешісі Ақкенже Кенжесары жетекшілік ететін тәрбиеленушілердің жетістіктері де кеңінен таныстырылды. Түркістан қаласында өткен «Біздің таланттар» республикалық байқауында Нұрәлі Замаддин бас жүлдені жеңіп алса, Аделя Ерланқызы I орын иегері атанды. Сондай-ақ «Армандар белесі» республикалық байқауында Ахмедияр Ерболат II орынға ие болды. Ал Қызылорда облысында өткен «Дарабоз» республикалық байқауында Айлин Әбибулла бас жүлдені, Тұмар Шәкірбек I орынды иеленіп, өз өнерлерін жоғары деңгейде көрсетті. Жас өнерпаз Нұрескен Хасанғалиев пен Нұрлыбек Айтмағамбетов көпшілікке ән арнап, өнерлерімен дараланды.

Есеп беру кешінің көркін бүлдіршіндердің өнер көрсетулері қыздырды. Олар ән шырқап, би билеп, көркемсөз оқып, өздерінің жан-жақты қабілеттерін паш етті. Әрбір нөмір көрерменнің ыстық ықыласына бөленіп, ата-аналардың ризашылығын тудырды. Балалардың сахнадағы еркіндігі мен өнерге деген сүйіспеншілігі ұстаздар мен тәрбиешілердің тынымсыз еңбегінің нәтижесін аңғартты.

Ақтоты ӨТЕПБЕРГЕНОВА

БАСЫ 1-БЕТТЕ

БАЛА ТӘРБИЕСІ ҚОҒАМ ӨМІРІНЕН ТЫСҚАРЫ ҚАЛМАЙДЫ

Қазіргі уақытта бала тәрбиесіне байланысты Сырдария ауданында елеулі жұмыс атқарылуда. Түнгі мезгілде арнайы рейд ұйымдастырылып, жүйелі іс-шара жүргізілуде. Аудан әкімдігі аппараты, білім бөлімі, полиция бөлімі және Жастар ресурстық орталығының мамандары бірлесе атқарған іс-шаралардың нәтижесінде құқықбұзушылықтың алдын алу бағытындағы жұмыс тұрақты түрде жүргізілуде.

– Менің қызметтік аумағыма қарасты Қалжан ахун, Асқар Тоқмағамбетов, Сәкен Сейфуллин ауылы мектептері мен Аграрлық-техникалық колледж студенттері арасында құқық бұзушылықтың алдын алу, құқықтық сауаттылықты арттыру және кәмелетке толмағандардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағытында тұрақты жұмыс жасалуда. Жас ұрпақтың құқығы мен заңды мүддесін қорғау – қоғамның ортақ міндеті. Осы орайда білім беру ұйымында оқушылар мен студенттерге құқықтық тәрбие беру, олардың бос уақытын тиімді ұйымдастыру, зиянды әдеттердің алдын алу және заң талабын түсіндіру бағытының маңызы зор. Тәжірибе көрсеткендей, жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алуда ата-ана, мектеп әкімшілігі, сынып жетекшісі және құқық қорғау органының бірлескен жұмысы жақсы нәтиже береді. Баланың тәрбиесіне немқұрайлы қарамау, оның ортасына, қызығушылығына және бос уақытын өткізуіне көңіл бөлу көптеген құқық бұзушылықтың алдын алады. Әрбір оқушы мен студент өз құқығын біліп қана қоймай, өз міндеті мен жауапкершілігін де түсінуі қажет. Заңды құрметтеу, қоғамдық тәртіпті сақтау, үлкенге ізет, кішіге қамқор болу – саналы азаматтың басты қасиеті. Алдағы уақытта да білім беру ұйымдарымен бірлесіп, жастар арасында құқықтық мәдениетті қалыптастыру, құқық бұзушылықтың, буллингтің және келеңсіз жағдайдың алдын алу бағытындағы жұмыс жалғасын табатын болады, – деді аудандық полиция бөлімінің Қоғамдық қауіпсіздік бөлімшесі ювеналды полиция тобының кәмелетке толмағандар істері жөніндегі учаскелік полиция инспекторы, полиция капитаны Гүлстан Жұмабек.

Аудандық білім бөлімі тарапынан бала тәрбиесіне қатысты бірқатар іс-шара атқарылуда. Ұлағатты ұстаздың басым бөлігі балаға білім берумен қатар оның тәрбиесіне де жіті көңіл бөледі. «Қамысты бос ұстасаң, қолыңды кеседі» деген тәмсіл бар. Мұндайда мұғалім, ата-ана және бала арасындағы берік байланыс үзілмеуі тиіс. Осы ретте аудандық білім бөлімінің басшысы Еркебұлан Жақып жоғарыдағы мәселеге қатысты статистикалық мәлімет келтіре отырып, атқарылған жұмыстарды саралап айтып берді.

– Баланың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, құқықтарын қорғау және олардың жан-жақты дамуына қолайлы жағдай жасау – білім беру ұйымдарының ғана емес, бүкіл қоғамның ортақ міндеті. Осы бағытта Сырдария ауданында ауқымды жоба атқарылып келеді. Қазіргі таңда аудан бойынша қолайсыз 2 отбасында тәрбиеленіп жатқан 9 оқушының және өгей әкемен тұратын 61, өгей анамен тұратын 18 оқушының жағдайы тұрақты бақылауда. Аталған отбасыларға аудан әкімдігі жанындағы кәмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссия тарапынан зерделеу жұмысы жүргізіліп, тұрмыстық жағдайы зерттеліп, тиісті акті толтырылды. Балалардың құқықтарын қорғау және құқық бұзушылықтың алдын алу бағытында да нақты жұмыс атқарылуда. Бүгінгі күні 63 оқушы мектепішілік есепке алынып, тұрақты бақылауға алынған болса, полиция бөлімінің есебінде 1 оқушы тіркелген. Бұл балалармен білім беру ұйымдары, ата-аналар және құқық қорғау органдары бірлесіп профилактикалық жұмыс жүргізуде. Оқушының қатысуымен жол-көлік оқиғаларының алдын алу мақсатында Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің талаптарына сәйкес, жол қозғалысы қауіпсіздігі тақырыптары оқу-тәрбие үдерісіне енгізілген. Жоспарға сәйкес, білім алушыларға жол қозғалысы ережелерін меңгертуге бағытталған 106 тәрбие сағаты өткізілді. Аудандық прокуратураның тапсырмасы негізінде барлық білім беру ұйымында арнайы жол қауіпсіздігі бұрышы мен кабинеті жабдықталды. Оқушылардың қауіпсіздігін күшейту мақсатында сырт киімі мен мектеп сөмкелеріне жарық шағылыстырғыш элемент жапсыру жұмысы да ұйымдастырылуда. Балалардың жазғы және күнделікті қауіпсіздігі де басты назарда. 2025-2026 оқу жылынан бастап білім бөлімі тарапынан су айдындарындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар жоспары бекітілді. Білім беру ұйымдарында жауапты мамандар айқындалып, аудандық төтенше жағдайлар бөлімімен бірлесіп ата-аналар мен оқушыларға судағы қауіпсіздік қағидалары, алғашқы көмек көрсету тәртібі және рұқсат етілмеген орындарда шомылудың қауіптілігі туралы түсіндіру жұмысы жүргізілуде. Жасөспірімдердің құқықтық мәдениетін қалыптастыру мақсатында «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасының «Заң және тәртіп» бағыты аясында құқық қорғау органдарының қызметкерлерімен 125 профилактикалық іс-шара ұйымдастырылып, оған 6697 оқушы қатысты. Бұл іс-шараның басым бөлігі оқушылардың құқықтық сауаттылығын арттыруға, заң талаптарын құрметтеуге және жауапкершілік сезімін қалыптастыруға бағытталған. Аудандық прокуратура, полиция қызметкерлері, ата-аналар қауымы және Әкелер кеңесінің мүшелерін тарта отырып, оқушылардың түнгі уақытта ата-анасының қарауынсыз жүруінің алдын алу мақсатында тұрақты рейдтік жұмыс ұйымдастырылып келеді. Оқу жылы басталғалы бері 1200-ге жуық түнгі рейд жасалып, профилактикалық түсіндіру өткізілді. Баланың қауіпсіздігі мен тәрбиесі – баршамызға ортақ жауапкершілік. Сондықтан білім беру ұйымдары, ата-аналар, құқық қорғау органдары және қоғам өкілдері бірлесе әрекет еткен жағдайда ғана біз жас ұрпақтың қауіпсіз әрі сапалы білім алуына толық жағдай жасай аламыз, – деді Еркебұлан Төлепбергенұлы.

Әке көрген...

Жақында Сырдария ауданы әкімдігі жанындағы құқық бұзушылық профилактикасы жөніндегі ведомствоаралық комиссияның отырысы өткізілді. Жиында бала тәрбиесі, оның интернеттегі қауіпсіздігі, жүріс-тұрысы, құқық бұзушылықтың алдын алу және бос уақытын тиімді пайдалану мәселелерінде бірінші кезекте ата-ананың жауапты екені кеңінен талқыланды. Бүгінде отбасындағы бала тәрбиесінде әке тағылымының маңызы зор. Халқымыз «Әке көрген оқ жонар, шеше көрген тон пішер» деп бекер айтпаған. Бұл нақыл сөз баланың ата-анасына қарап өсетінін аңғартады. Әке баласына ең алдымен еңбекқорлықтың, жауапкершіліктің, батылдықтың және адалдықтың үлгісін көрсетеді. Баланың бойында ерік-жігердің қалыптасуына, қиындыққа төтеп бере білуіне әке тәрбиесінің әсері мол.

Әкенің міндеті тек отбасының материалдық жағдайын қамтамасыз етумен шектелмейді. Ол баласымен сырласып, ақыл-кеңес беріп, өмірлік бағыт-бағдар көрсетуі керек. Баланың жетістігіне қуанып, қиын сәтінде қолдау білдіру арқылы әке мен бала арасындағы сенім нығая түседі. Мұндай қарым-қатынас баланың өзін қауіпсіз әрі сенімді сезінуіне мүмкіндік береді. Қазіргі қоғамда кейбір ата-ана күнделікті жұмыстың қамымен балаларымен жеткілікті уақыт өткізе алмай жатады. Алайда бала үшін әкенің жанында болуы, оның жылы сөзі мен қамқорлығын сезінуі өте маңызды. Әкенің тәрбиесін көріп өскен бала үлкенге құрмет көрсетуді, кішіге қамқор болуды және өз ісіне жауап беруді үйренеді.

Бұдан бөлек, түн ұйқысын төрт бөлген ананың ақылы жанға азық екенін ұмытпаған абзал.

– Бала тәрбиесі – әрбір ата-ананың ең басты міндеті әрі үлкен жауапкершілігі. Халқымыз «Ұяда не көрсе, ұшқанда соны іледі» деп бекер айтпаған. Баланың бойындағы жақсы қасиет ең алдымен отбасында қалыптасады. Сондықтан әке ретінде мен бала тәрбиесіне ерекше мән беру қажет деп есептеймін. Бүгінгі бала – ертеңгі елдің азаматы. Оның тәрбиелі, білімді, еңбекқор болып өсуі ата-ананың берген тәліміне байланысты. Әке баласына тек ақыл айтып қана қоймай, өз ісімен де үлгі болуы керек. Бала үлкеннің әрбір әрекетіне назар аударады. Сондықтан адалдықты, жауапкершілікті, еңбекқорлықты алдымен өзіміз көрсетуіміз қажет. Қазіргі уақытта баланың бос уақытын тиімді ұйымдастыру, оларды кітап оқуға, спортпен айналысуға, өнер мен білімге баулу маңызды. Баламен ашық сөйлесіп, оның ойын тыңдап, дұрыс бағыт-бағдар беру де ата-ананың міндеті. Бала ата-анасының қамқорлығы мен қолдауын сезінгенде ғана өзіне сенімді болып өседі. Отбасындағы сыйластық пен татулық та бала тәрбиесіне оң әсер етеді. Әке мен ананың бірлігі, өзара құрметі балаға жақсы өнеге болады. Сондықтан әрбір ата-ана өз баласының тәрбиесіне жауапкершілікпен қарап, оның жарқын болашағы үшін аянбай еңбек етуі тиіс. Менің ойымша, тәрбиелі ұрпақ – елдің ең үлкен байлығы. Баламызға дұрыс тәрбие беру арқылы біз қоғамның да, мемлекеттің де болашағын қалыптастырамыз. Өз басым Қоғалыкөл ауылында бірнеше жыл білім ошағын басқардым. Сонда отбасында бала тәрбиесіне көңіл бөлуде әкенің жауапкершілігі зор екенін айтып келдім, – деді ұзақ жыл бойы білім саласында басшылық қызмет атқарған Сламбек Қаюпов.

Ұлттық тәрбиеде де әкенің орны ерекше. Әкелер ұрпағына ата-баба дәстүрін, елдік пен ерліктің өнегесін үйретіп отырған. Ұл бала әкесінен ер азаматқа тән қасиеттерді бойына сіңірсе, қыз бала әкесінің қамқорлығы арқылы ер азаматты құрметтеуді үйренеді. Сондықтан әке тәрбиесі – ұлт тәрбиесінің маңызды бөлігі.

Әке – отбасының алтын діңгегі, ал әке тәрбиесі – баланың болашақ өмірінің берік іргетасы. Баланың саналы, тәрбиелі, елін сүйетін азамат болып қалыптасуы көбіне әкенің берген өнегесі мен тәліміне байланысты. Әке беделі биік болған отбасында тәрбие де берік, ұрпақ та өнегелі болады.

Кітап оқу – уақытты тиімді пайдалану

Қазіргі уақытта қоғам өмірінде кибер гигиена деген ұғым пайда болды. Яғни, адамның интернеттегі қауіпсіздігін қамтамасыз ету алдыңғы орынға шығып отқаны мәлім. Осы күні интернеттің арбауына түсіп, бос уақытын тиімді пайдалана алмай жастар қатары жеткілікті. Бұған ата-ана да алаңдаулы.

Бүгінде бос уақытында кітап оқитын бала жоқ дейміз. Бірақ балалар кітапханасына баратындар да баршылық. Сырдария ауданындағы балалар кітапханасында жаз мезгілінде де баланың шығармашылық әлеуетін арттыруға байланысты көптеген іс-шара өткізіледі. Балалар кітапханасының меңгерушісі кішкентай оқырмандарды кітапқа баулу бағытында атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталды.

– Балалар кітапханасы – жас ұрпақтың рухани дамуына, білім көкжиегінің кеңеюіне және кітап оқуға деген қызығушылығының артуына ықпал ететін маңызды мәдени-ағартушылық орталық. Біздің басты мақсатымыз – балаларды кітаппен достастырып, олардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға қолайлы орта қалыптастыру.

Бүгінгі таңда кітапханамыздың кітап қоры 40 768 дананы құрайды. Бұл қор балалардың жас ерекшеліктеріне сай көркем әдебиеттермен, танымдық басылымдармен және мерзімді баспасөз материалдарымен толықтырылып келеді. Есепті кезеңде кітапханаға 1328 тұрақты оқырман тіркеліп, 17 134 келушіге қызмет көрсетілді. Оқырмандарға жалпы саны 22 774 кітап берілді. Бұл көрсеткіш баланың кітап оқуға деген қызығушылығының жоғары екенін аңғартады. Баланың бос уақытын тиімді ұйымдастыру және шығармашылық қабілетін дамыту мақсатында кітапханамызда «Фантазия» шығармашылық үйірмесі мен қуыршақ театры жұмыс істейді. Бұл үйірме жас оқырмандардың қиялын дамытып, өнерге деген қызығушылығын арттыруға ықпал етеді. Есепті мерзімде кітапханада сан түрлі бағыттағы 41 мәдени-көпшілік іс-шара өткізілді. Аталған іс-шаралар балалардың кітапқа деген сүйіспеншілігін қалыптастырып қана қоймай, олардың дүниетанымын кеңейтуге және ұлттық құндылықтарды насихаттауға бағытталды. Кітапхана – тек кітап алатын орын емес, ол баланың ой-өрісін дамытатын, шығармашылығын шыңдайтын және тұлға болып қалыптасуына әсер ететін рухани орта. Алдағы уақытта да жас оқырмандарымыздың сапалы білім мен тәрбие алуына өз үлесімізді қоса беретін боламыз, – дейді балалар кітапханасының меңгерушісі Гүлдана Әбенова.

Қазіргі ақпараттық технология дәуірінде балалардың кітап оқуға деген қызығушылығын арттыру маңызды міндеттердің біріне айналып отыр. Осы орайда балалар кітапханалары түрлі инновациялық жобаларды жүзеге асырып, жас оқырмандарды кітап әлеміне тартуға күш салуда. Кітапханаларда ұйымдастырылатын көрмелер, әдеби сағаттар, ертегі оқу кештері мен шығармашылық кездесулер балалардың кітапқа деген сүйіспеншілігін қалыптастырады. Кітап оқу – баланың сөздік қорын молайтып қана қоймай, оның ойлау қабілетін, шығармашылық қиялын және тіл мәдениетін дамытады. Сондықтан ата-аналар мен ұстаздар балаларды ерте жастан кітап оқуға баулып, кітапханамен тығыз байланыста болғаны жөн.

Балтабай ОРДАБЕКОВ

Меншік иесі:
СЫР МЕДИА
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

Бас директор
Марат АРАЛБАЕВ

Сырдария аудандық «Тіршілік тынысы» газетінің редакциясы
Бас редактор
Аружан МҰХАНБЕТҚАЛИ

Телефондар:
Бас директор – 8 (7242) 40-11-10
Бас редактор – 8 (72436) 21-1-41
Тілшілер – 8 (72436) 21-5-73
Электронды сайт – tirshilik-tynysy.kz

Газет Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің ақпарат комитетінде 16 сәуір 2019 жылы қайта тіркеліп, №17661-Г тіркеу куәлігі берілген. «Тіршілік тынысы» аудандық газеті ҚР СТ ISO 9001-2016 (ISO 9001:2015) «Сапа менеджменті жүйелері» талаптарына сәйкес KZ.4310318.07.03.01178 нөмірімен сертификатталған.
Газет әр аптаның сейсенбі, сенбі күндері шығады.
Қолжазбалар өңделеді және кері қайтарылмайды.
Жеке авторлардың пікірі редакцияның түпкілікті көзқарасын білдірмейді.
Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттеліп, «ASU» баспа үйі» ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр медиа» ЖШС баспаханасында басылды. Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4 «А» Тел: 8(7242) 40-06-68

Таралым саны – 3011 Тапсырыс №1000

Кезекші редактор
Бибісара ЖАНӘЛІ

Мекен жайымыз: 120600, Қызылорда облысы, Тереңөзек кенті, Аманкелді Иманов көшесі №29 үй. E-mail: tirshilik-tynysy@yandex.kz